

Danske deltidslandmænd er 25 milliarder værd

Også lokale deltidslandmænd fra Holstebro bidrager på flere måder til øget værdi i landdistrikterne. Både i form af produktionsværdi og ved at skabe liv i landsbyerne.

I en ny økonomisk analyse fra Videncentret for Landbrug har man belyst den samfundsøkonomiske betydning hos danske deltidslandmænd. Hele 25 milliarder kroner i produktionsværdi er det beløb, som de danske deltidslandmænd bidrager med. Resultatet er ganske bemærkelsesværdigt set i lyset af, at deltidslandmænd, som det fremgår af navnet, jo samtidig passer deres lønarbejde.

Erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug, som har stået for analysen, er positivt overrasket over det store bidrag, som de 30.000 deltidslandbrug i Danmark genererer til samfundet.

"Vi kan konkludere, at deltidslandmændene tilsammen yder et betydeligt bidrag til samfundsøkonomien. Værdien af deltidssegmentets primærproduktion samt direkte forward-effekter i forarbejdende led androg ca. 14,5 mia. kr. Tilføjes hertil de afledte effekter på andre erhverv via en input/output-model for dansk økonomi, opnås en produktionsværdi på næsten 25 mia. kr.," forklarer Klaus Kaiser om resultaterne af analysen.

I Danmark har vi i dag 30.000 deltidslandbrug, og et af dem ejes af Jørn og Karen Thomasen fra Borbjerg uden for Holstebro. De har sammen med deres tre børn boet på ejendommen siden 1999. Familien driver 20 ha jord, og har slagtekalve i stalden og lidt får på markerne. Da både Karen og Jørn har fuldtidsarbejde ved siden af landbruget, er det nødvendigt at afstemme arbejdsopgaverne derhjemme.

"Vi har ambitioner om, at lave gode resultater på vores landbrug, men det er afstemt med vores normale arbejde. Vi har begge kontorarbejde, så det er utrolig skønt at komme ud og arbejde i det fri, når vi kommer hjem, og samtidig får jeg tilfredsstillende mine iværksættergener og lysten til at se tingene gro på markerne," siger Jørn Thomasen om baggrunden for at drive deltidslandbrug.

Jagten på det gode liv

I tilknytning til undersøgelsen er der udarbejdet kvalitative interviews med deltidslandmænd med forskellige produktionsgrene. Fællesnævneren for motiverne til at drive deltidslandbrug er 'det gode liv på landet', herunder rammerne for det gode familieliv. Desuden fremhæver deltidslandmændene, at de på denne måde kan udleve deres ambitioner om, at udøve godt landmandsskab uden at være tynget af en tocifret milliongæld og lave afregningspriser.

"Deltidslandmændene sætter pris på, at de selv bestemmer prisen på deres produkter. Som en af deltidslandmændene udtrykte det, så er prisen på deres produkt ikke afhængig af, hvad Putin pludselig beslutter sig for. De fremhæver også lysten til at bo på landet, og det bidrag, som de yder, i forhold til at holde liv i landdistrikterne. Deltidslandbruget er en integreret og meget betydningsfuld del af befolkningen i landdistrikterne og bidrager blandt andet til at opretholde skoler, institutioner, handel, lokale håndværkere, turisme, naturpleje og anden aktivitet i landdistrikterne," forklarer Eva Glerup, Videncentret for Landbrug, og projektleder på projektet.

Hos familien Thomasen er livet på landet et bevidst valg; efter at have studeret og boet i København var der ikke tvivl om, at familien skulle leve under åben himmel.

”Det var et helt bevidst valg fra vores side, at vi ville skabe en familie på landet, det er det rigtige sted for os at lade børn vokse op. Her lever vi med årstiderne og mærker forandringen i vejret og naturen, det gjorde vi ikke, da vi boede i København. Landbruget er et fælles familieprojekt, og vi har i alle årene været meget bevidste om at inddrage børnene, så de også fik oplevelsen af den værdi, der ligger i at bo på landet, og ikke blot opfatter det som surt arbejde. Og det har de helt sikkert taget til sig,” siger Karen Thomasen.

Væsentligt bidrag til beskæftigelse

Den direkte produktion i deltidsegmentet samt forward-leddet har en effekt på beskæftigelsen, som kan opgøres til ca. 14.000 fuldtidsbeskæftigede. Tilføjes beskæftigelsen i tilknyttede erhverv, opnås en effekt på ca. 21.400 fuldtidsbeskæftigede.

”Frihed er nøgleordet, og jeg får ladet batterierne op ved arbejdet på gården, selvom det måske kan lyde mærkeligt, at mere arbejde giver frihed, men det gør det for os,” understreger Jørn Thomasen.

Billedtekst: Amalie, Andreas, Emma, Karen og Jørn Thomasen driver deltidsladbrug i Borbjerg ved Holstebro. Her er de i fuld gang i deres store køkkenhave.

Fakta:

Karen og Jørn Thomasen

Bor tæt på landsbyen Borbjerg ved Holstebro

Karen Thomasen er leder af Miljøafdelingen hos Heden & Fjorden

Jørn Thomasen er udviklingskonsulent hos Viking Genetics

Har tre børn: Amalie 19 år, Andreas 16 år og Emma 14 år.

Produktion:

Dyrker 20 ha med hvede, byg og vedvarende græs

Slagtekalve pt 18 stk.

Fem moderfår

Æglæggende høns til eget forbrug

Tre heste.

Yderligere informationer kontakt:

Jørn og Karen Thomasen, deltidsladmænd Borbjerg. Nr. Hvamvej 2, 7500 Holstebro. Tel: 9746 1838 eller 4080 7203.

Erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug. Tel: Telefon: 8740 5175 / 2013 5175

Yderligere fakta:

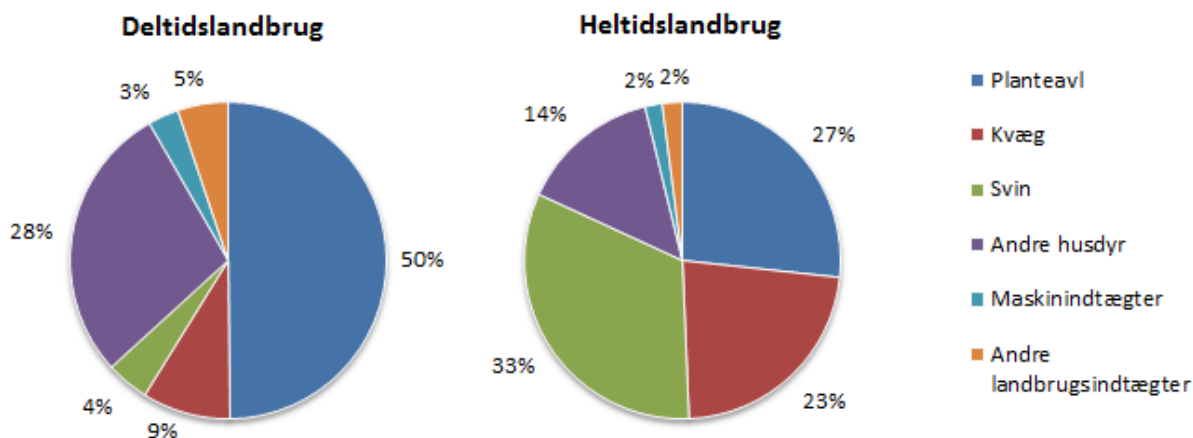
Hvad producerer deltidslandmanden?

Mange deltidslandbrug har ofte en blandet produktion, men den dominerende driftsgren blandt deltidslandmænd er planteavl. Bruttoudbyttet udgør således samlet set ca. 50 %. Planteavl er i forhold til animalsk produktion velegnet som deltidsbeskæftigelse sammen med lønmodtagerarbejde, da det indebærer en mindre arbejdstung produktion, der ikke kræver dagligt arbejde bortset fra få tidspunkter på året. Herudover er andelen af bruttoudbyttet højt for kategorien andre husdyr, som primært dækker over fjerkræ, får og mink. Fjerkræ består af slagtekyllinger og ægproduktion, og den produktion dækker op imod 80 pct. af bruttoudbyttet i kategorien andre husdyr.

Den tredjestørste produktionsform i deltidssegmentet er kvæg, som udgør knap 10 pct. Det dækker primært over kødkvæg. Resten af omsætningen fordeler sig med 3-5 pct. på svin, maskinstation og andre landbrugsindtægter.

Fordelingen adskiller sig markant fra heltidsbrug, hvor planteavl "kun" udgør ca. en fjerdedel, mens animalsk produktion, især kvæg, svin og mink, står for en betydelig større andel.

Oversigt over fordelingen af produktionen hos de danske deltidslandmænd og heltidslandmænd:

Baggrund:

Den samfundsøkonomiske analyse er udarbejdet af:

Chefkonsulent Camilla K. Damgaard, NIRAS

Professor Bjarne Madsen, Center for Regional- og Turismeforskning

Erhvervsøkonomisk, chef Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug

